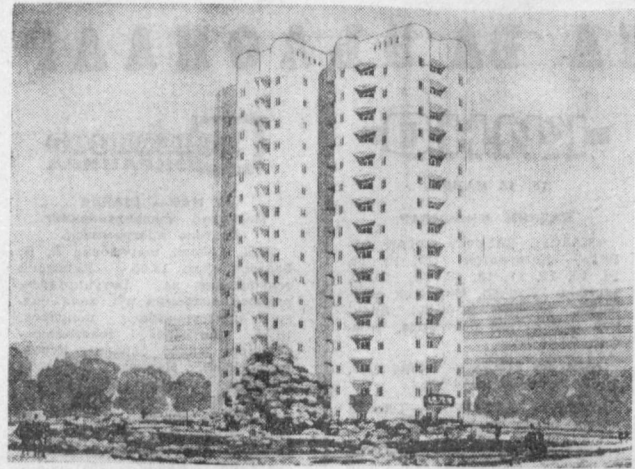

ЯНА БИР 16 ҚАВАТЛИ УЙ

ҲАМШАҲАРЛАР,
СИЗЛАР УЧУН
КИЧКИНТОЙЛАР
ХИЗМАТИДА

Шанба оқшоми

Ҳозир шаҳримизда 600 нафар ортқ болалар боғчаси бўлиб, бунда 130 мингта яқин кичкинтойлар тарбияланишмоқда. Яқинда Октябрь районидagi Генерал Узоқов кўчасида 280 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилган эди.

1915 йилда Етисув ҳарбий губернатори маҳкамасига телеграмма келди.
— Яна ўша жойдан, — деди шунга аъло-тант телеграммани енгиллаб, — зоти олийларнинг Бошқа ишлари кўчдек ёзвеварканда?
— Нима гап, ротмистр! — деди вице-губернатор қизиқсиниб.
— Тўқмоқдан Мирғисов дегани бир эмас, ута телеграмма юборди. Ҳаммасининг маъноси бир хил. Аллақандай қадим шайхча харобасига тақлиф қилаётибди бизни.
— Нимага?
— Қоровул бўлиш учун. Ғишт-пийшларини ёввойилар ташиб кетаётганмиш.
Маҳкамда кулги кўтарилди.
— Тошини терсин, ай.
Ротмистр катта ҳарфлар билан қоргога «Инобатсиз қолдирилсин» деб ёзиб қўйди.
Турди Мирғисов телеграммаларни жавобсиз қолди. 19 ўшли ўқитувчи жаваб кутарди.
Губернатордан умид қиларди. Орадан бир йил ўтган, академик В. В. Бартольд ана шундай оқибатсизлик сабаби ҳақида шундай ёзди: «Бу ерда ўтмиш обидаларини ўрганиш фойдалигина эмас, аксинча зарарли ҳисобланади».

«Таштипрогор» институти меъморлари томонидан яратилган яна бир ўн олти қаватли турар жой биноси пойтахтимизга ажойиб гузаалик бағишлайди. Шаҳар Совети жиroyа комитети Архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг Бош ҳаросалик Совети томонидан юксак баҳоланган ушбу бино лойиҳасида кўпгина қудайликлар кўзда тутилган. Масалан ўн олти қаватда жойлашган барча квартираларнинг хоналари ромларни очмасдан туриб шамоллатиш мумкин. Бунинг учун ҳар бир хонага вентиляция қувурлари ўтказилди.

Бундан ташқари, бионинг пойдевор қисмида 30 автомашинага мўлжалланган ер ости гаражи, шунингдек бино эида машиналар тўхтайдиган очик жой, спорт майдончалари, болалар ўйнайдиган майдончалар, катта ёшдаги кишиларнинг дам олтиш жойлари кўзда тутилган. Алий пайтда бу майдонча-

ларда кир осилади-ган ва гилам каби уй-рўзгор жиҳозлари тозаланадиган махсус майдончалар мавжуд бўлади.

Пойтахтими энинг Лоҳутий кўчасида, бу ердаги мавжуд тўқтин қаватли бинолар атрофида қад кўтарилган бу ноёб турар жой биноси Ленин районининг Лоҳутий кўчаси ва Қосмонавтлар проспектига ажойиб гузаалик бағиш этди. Бионинг биринчи қаватида ихтисослашган мағазинлар аҳрлига хизмат кўрсатади. Қурилиш ишларини олиб боришда ҳам янги индустриал методлар қўлланилди. Ушбу бинони лойиҳалаш ишларини «Таштипрогор» институти ўз-ўзбекистонини С. Розобили ва В. Ярашевчилар бошлиқ бош архитектор ва бош инженерлари яратди.

Т. ҲАКИМОВ, инженер.
СУРАТДА: пойтахтнинг Лоҳутий кўчасида қад кўтарилган ўн олти қаватли янги турар жой биноси акс этган.

ТОВУСДЕК ТОВЛАНАДИГАН САЙЁРА

Дунёда шундай сайёра борки, уни явнатмамо деса бўлади. Унга ердан туриб боқсангиз ҳам, қиновотдан қарасангиз ҳам, унинг ҳуснига гўймайсиз, яна бир бор қарасам дейсиз. Бу — биз яшаб турган Ер сайёраси.

Уз нурлари билан биота, еримизга исқилиқ бағишлайётган Кўёш ўз ўқи атрофида тинимсиз айланиб турган сайёрамизга кунини тун билан алмаштириб туради. Ерининг қуёшга қараган томони нурлар билан тўлган бўлиб, ҳун бўлган ерлар аса қун-қоронги туслар. Биз яшаб турган Ердайдек тусли, хилма-хил рангларга, бой сайёра топилмас. Ерининг қор ва муз билан қопланган пувиқор тоғлари, бейёб оқар ва денгизлари, дарё ва кўллари, яшил бахмалдек тўшалган ўрмонлари ва қарқар ётган саҳралари унинг жамолини ташкил этади.

Одатда еримизни ҳаворанг сайёра деб аташади. Бу ранг уни ўраб олган атмосфера қатлами тўрайди. Сайёрамиз умумий майдонининг 71 проценти ташкил этган океан ва денгизларнинг ҳар бирининг ўзига ранги бор. Океан суварли уму-

Р. АВДУМАЛЕНКО: Касаба союзи аъзоси бўлган, иш стажинда бир ойдан ортқ танлаш қилган, қарамоғида турт фарзанди бўлган ишчи ва халақчилар шайхони иш қобилиятларини йўқотганларга уларга юз процент ҳақинда иш ҳақини тўланади, деб айтди. Шу ростми?

Ю. УРИНОВ: Ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ишчи ва хизматчилардан бир йилда фарзандсизлик учун маошини ўшлаб қолмайди, дейишди. Шу тўғрими?

Жаваб: 18 ёшга тўлган, шунингдек Совет Армияси сафиндаги хизматни ўтаб қайтган ерқарор ишчи ва хизматчилардан фарзандсизлик учун ҳам ҳақ ўшлаб қолинади.

М. ИСМОИЛОВА: Икки жойда ишлайман. Лекин икки иш жойимда ҳам касаба союзи аъзоси бўлиб қўйганим. Шу тўғрими?

Жаваб: Ҳа, тўғри. Асосий иш жойида бўлган касби, ўришда иш жойида ҳам маошдан касаба союзи аъзоси бўлиб қўйилган. Лекин касаба союзи давлатчи оқилмай, балки марна умет қарточкасига ёпиштириб борилади.

Жаваб: Бирон-бир касалликка чалиниб, врачлар меҳнат эксперт комиссиясининг ҳулосаси билан ўз касбини давом эттириши мумкин бўлмаган ва енгилроқ касбда меҳнат қилиш ишчи ёки хизматчи иш жойидан икки ҳафтага ўртача иш ҳақини кейин эса белгиланган ваафаси маоши тўланади.

Жаваб: 1980 йил 1 январдан «Колхозчилар пенсия билан таъминлашни янада яхшилаш тўғрисида»ги СССР Қонунига мувофиқ колхознинг собиқ аъзолари ва уларнинг оналари колхознинг ҳозирги аъзолари қатори, маълум иш стажига эга бўлган ва иш пенсия ёнига етган бўлса пенсияга чиқишлари мумкин.

Эртага—Халқаро ўтмиш музейлар кунини обидаларининг жонкуяри

— Орадан яна уч йил ўтса, бу ноёр минордан хен нараса қолмайди. Кисқис, Туркистонлик археологлар бу ердаги қадимги ёдгорликларини ўз хомаларига олишмасдан ва тарих бизни кечирмайди.

Тошкентдаги Тельман номи маданият ва истироҳат боғи меҳнатчиларнинг энг севимли дам олиш масжидларидан бирига айланган. СУРАТЛАРДА: Хелосовларнинг «Ойнома-парки» аттракционини ном. плексларининг баъзилари акс эттирилган. X. Шодиев фотоси.

Филм учун қизил ҳудди шунақа байроқ керак бўлса, марҳамат, — деди Турди эво табасум билан, — аммо ўзини беролмайман.

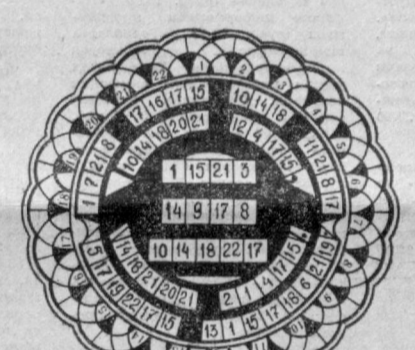
1930 йилда Т. Мирғисов Лейпцигдаги халқаро кўргазма учун этнографик материалларни тўлади. Кейинроқ эса Туркистондан гилам намуналарининг ажойиб коллекциясини олиб келди. 1931 йилда унинг томонидан Урта Осиё территориясида биринчи марта қадимий руда эритувчи оташхоналар қазилди.

40 йилдан бери Ўзбекистон халқлари тарихи музейида ишловчи унинг шогирди Гофур ака Алимовнинг эслашича, Турди ака кўп вақтини музейда ўтказар, маоши ҳисобидан ҳам музей учун буюмлар сотиб оларди. Музей унинг иккинчи уйидек эди.

У ўзи яратган, тиклаган ва тўлган обидаларда иккинчи умрини яшамоқда. Чунки унинг фидокорона меҳнати самарасидан ҳозир миллионлаб томошбинлар баҳраманд бўляпти. Халқаро музейлар кунига биз у каби ўз касбини фидокорлар — музей ҳодимларини чуқур миннатдорлик билан ёдга оламиз.

Х. СОДИҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

Дам олиш соатида КРОССВОРД—ҲИКМАТЛИ СЎЗ

Азиз оқшомхон дўстлар! Бу кроссворд олти ҳарфли сўزلардан тuzилган. Уларни рақам билан хонадан бошлаб соат стреласи йўналишида ёзиб чиқинг. Кроссвордини ҳал қилганингиздан сўнг шакл марказидаги катталарда берилган рақамлари кроссворд жавобларининг биринчи ҳарфлари билан алмаштирсангиз ҳикматли сўз ва унинг муваллифи келиб чиқади. Ҳикматли сўз кроссвордининг 18 рақами қаршидаги 1 рақами билан каттадан бошлаб, ярим айланада тугаллаиб қаторма-қатор шу тартибда давом эттирилади.

1. Ҳўл меза. 2. Ер шарининг экваторига параллел икки томонидан жойлашган иссиқ иқлимли қисми. 3. Бирор йирик корхона ёки муассасанинг муастакил бўлими. 4. Узбек қандолатчилигида ишлаб чиқариладиган ширинлик турларидан бири. 5. Тарихий шахсларга атайиб ўрнатиладиган ва уларнинг сиймолини акс эттадиган ёдгорлик. 6. Қурилиш материали сифатида ишлатиладиган кристалл тоғ жинси. 7. Қозғоғистонда энг кучли футбол командаси. 8. Узун оёқли қуш. 9. Ақлий спорт ўйни. 10. Кўёш системасидаги сайёралардан бири. 11. Минсинг қўрғошин, қалами сингари металл билан бўлган «отишма» қисми. 12. Фарғона vodiсининг марказий қисмида чўл. 13. Ўзбекистондаги область. 14. Пойга, мусобақа. 15. Шарқ поэзиясида кенг тарқалган ва маълум бадий традицияга эга бўлган шеър жанрлардан бири. 16. Чертиб қалнинадиган сым толи миллий музика асбоби. 17. Арманистон билан Туркиядаги текислик. 18. Урта Осиё халқлари орасида қадимдан шугўлланиб келинган бадий буюм таъйиловчи ҳунарманд. 19. Уғал болалар исми. 20. Узбек классик шоираси. 21. Қимбўйи элемент—жузда қаттиқ, леким мўрт, кумушимон ок платиний металл. 22. Немис ижмнери иттиро қилган суюқ ичкиликнинг оғир хиллари билан ишлайдиган янги ёшишли дағилгатель.

Тузувчи: Ф. ОРИПОВ.
10 МАЙДАГИ «КРОССВОРД»НИНГ ЖАВОБЛАРИ:
1. Сано. 2. Сада. 3. Гайдар. 4. «Навойи». 5. Бону. 6. «Зонд». 7. Бекзод. 8. Семур. 9. Урал. 10. Арзус. 11. Чорқоқ. 12. Коллоид. 13. «Бонга». 14. Соат. 15. Прима. 16. Араган. 17. Гори. 18. «Союз». 19. Темнис. 20. «Меҳнат». 21. Кама. 22. Баян. 23. Соната. 24. Хоразм.

ВАТАН МАДҲИ (ОЗАРБАЙЖОН ҲИКМАТЛАРИДАН)

- Кўзисиз яшаб бўлади, аммо Ватансиз яшаб бўлмайдиган.
- Ватаннинг бир киши — бегона элнинг юз баҳори.
- Бегона элда бўлган ўз элим қадрини яхши билар.
- Ватанинг — мамлакатлар аълоси.
- Халқинг билан бирга экансан, оғир кунинг ҳам енгил кечади.
- Ҳатто эгиндан кул бўлган Ватанинг ҳам — жаннат.
- Халқ қудратига тошини кучи ҳам, бурон кучи ҳам муҳасам.
- Элни яшатиб, эл назарига тушсан.
- Халқ итқитган тошини қўзғотолмайсан.
- Халқ кўзи — энг одил торозу.
- Халқ ўз-ўзига қўгу.
- Халқ бирлиги билан, бургут қаноти билан кучли.
- Ботир бегона юрда ўз Ватани ҳақида гама-га ботаркан, оти ҳам озми кетади.
- Халқ қўшини олис-олислардан ҳам зийтилади.
- Халқ билан бирга бўлган орға қуламайди.
- Халқ кўзгадиган — сен ҳам кўзгел.
- Халқ севмаган — ёлчмас.
- Маҳтанам — халқ мақтисини.

Р. ЖУМАНИЕВОВ тайёрлаган.
уучи — битта билет. Лотереядан маъсад битмас-туганмас шолдиоларни каламушлар бўшатиб қўётганига қарши курашиш рағбатлантиришдан иборат.

ХҲРОЗЛАР ҚАМОҚДА
Мағве (Бирма) округида 46 та хўроз қамоққа олинди. Улар оддий бўлмағ «жангчи» хўрозлардан бўлиб, ағалари билан биргаликда қамалди. Бунга сабаб таъқиқланган хўрозлар жанги қонунини бузди. Бундай жангларда кўпгина кескин манзара намойи бўлиб, кучли ҳаяжонланган руҳи ҳукм сурганини учун мазкур қонун таъсис этилган.

ЯНА ЎН БЕШТАГА КЎПАЙДИ

Шаҳар пассажир автотранспортни ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 2-маршрутли такси корхонасида РАФ—2203 маркадаги микроавтобуслардан ўн бештаси келтирилди. Бу билан корхонадаги машиналар сон 209 тага етди. Ўзловчилар учун жуذا қудай бўлган ана шундай машиналар бир кунда 27 мингдан ортқ ҳамшаҳарларимизга та хизмат кўрсатмоқда.

Янги келтирилган бу машиналар «Тошкент» меҳмонхонасидан Студентлар шаҳарчасига қатнайди. Революция хибонидан Сергелюга борадиган 18-маршрутда, «Тошкент» меҳмонхонасидан рус тили ва адабиети педагогика институтига борадиган 20-маршрутда, Революция хибонидан Трактор заводида қатнайди. 11-маршрутдаги йўловчилар ҳолатини чиқара бошлади.

1908 йилда Лондонда бўлган IV Олимпиада ўйинларида италиялик узоқ масофа югурувчи Дорондо Пиетри ҳеч қандай мукофот ололмади. Лекин у кўрсатган жа-

ПИЕТРИНИНГ ЖАСОРАТИ

сorat спортчиларни ҳам, мухалисларни ҳам ҳайратга солди. Виндзордан Лондонга томон ўн олти мамлакатнинг вакили бўлган 56 спортчи йўлга чиқди. Масофанинг узунлиги 42 километр 260 метрга тенг эди. Баҳо бошлаганлар орасида ошпаз Дорондо ҳам бор эди. У Олимпиада ўйинлари арафасида Парижда 30 километр масофага ўтказилган пойгада голиболлини қўлга киритганди. Умуман, Олимпиадада голибол чиниш ниятида югурувчи бошлаганлар орасида машҳур спортчи йўқ эди.

Матбуот ва томошабинлар Жанубий америкалик Чарльз Хейферсоннинг голибол чинишини башорат қилганди. Ҳақиқатан ҳам бу спортчи илхосмандлар н и г ишончини оқшана ҳаракат қилди. 35 километр масофа босиб ўтилганида у бошқаларини 40 минут орқала қолдириб бораётганди. Аммо маррага олти километр қолганида, Хейферсон кучли синовга бардош беролмай йўлга йиқилди.

Маррага 70 метр масофа қолганида Пиетри бор гавдаси билан ерга йиқилди. Дарҳол икки врач келиб, унга ёрдан бермоқчи бўлди. Бироқ у худди кучли зарбага учраган боғичига ўхшаб ўрилган турдан ва югуришни давом эттирди. Иттирма метр масофа босиб ўтилган келин у яна бор гавдаси билан ерга йиқилди. Вирданьяка ўтган, у яна югуришни давом эттирди. Стадиондаги томошабинлар унинг ҳаракатини ўринала-ридан туриб кузатишди. Маррага 15 метр қолганида стадионга бошча бир спортчи — америкалик Юнони Хойс кириб келди. Шу пайт Пиетри ана йўлга йиқилди. Номтаълим икки киши келиб бу спортчини кўтариб, маррага элтиб қўйишди. Лекин судья-

лар унинг галабасини тан оқишмади. Совриндорлар р и и мунофотлаш марси-мидан кейин шоҳ Александр Дорондо Пиетрини минбарга тақдир қилиб, унга голибга топширилган Кубокга ўхшаш кубок топширди. Италиялик спортчи жасорати ва чидамлилиги туғайли ана шундай мукофотга сазовор бўлган.

Редактор С. М. ҚАРОМАНОВ

3 ТУШКЕНТ ОИШОМИ

17 МАЙ, 1980 й.

